

Het Vredelantsepad- wandelroute van 8 of 11,5 km

Start: knooppunt 33, restaurant Vlinders, Rijksweg 189, 3632 AC Loenen aan de Vecht

Let op: de route is tussen 15 maart en 15 juni gesloten in verband met het broedseizoen van de weidevogels.

De wandeling voert u over boerenland, langs boomgaarden en verdwenen buitenplaatsen, door het historische dorp Vreeland en langs de Vecht. U treft een ruime variatie aan van weidse uitzichten, eeuwenoude monumenten, een afwisselende natuur en sporen in het landschap die verwijzen naar het verleden. Onderweg kunt u bij kaasboerderij De Willigen boerenkaas en- ijs kopen en bij landgoedwinkel Drogenbroek streekproducten als fruit, sap en vlees van Vechtstreek-runderen.

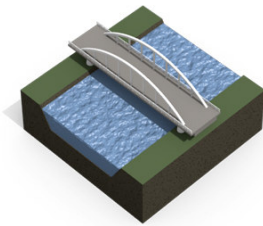
Klompepaden zijn rondwandelingen in het agrarisch cultuurlandschap. Ze gaan zoveel mogelijk over historisch tracé en voeren over onverharde paden via boerenland en landgoederen. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur bepalen de sfeer en vertellen bewoners en wandelaars over de geschiedenis van hun omgeving. Met deze wandelroutes hopen Landschap Erfgoed Utrecht en Stichting Landschapsbeheer Gelderland bij te dragen aan de beleefbaarheid van het landschap en de cultuurhistorie. Zie ook: www.klompepad.nl

Kaartgegevens ©2012 Google

Restaurant Vlinders uitkomende gaat u rechtsaf en houdt vervolgens rechts aan om langs industrieterrein De Werf de weg –het fietspad– langs het Amsterdam-Rijnkanaal te volgen.

1) Amsterdam-Rijnkanaal

De Vecht was eeuwenlang de belangrijkste waterroute tussen Amsterdam en Utrecht en tussen de Rijn en de Noordzee. De rivier werd echter steeds minder geschikt voor de almaar groter en zwaarder wordende schepen. Een beperkte breedte en diepte, veel bochten, bruggen en sluisen belemmerden een vlotte doorvaart. Daarom werd een nieuw kanaal gegraven ten westen van de Vecht, dat in 1892 gereed was: het Merwedekanaal. Honderden arbeiders zijn 11 jaar bezig geweest dit lange kanaal grotendeels met de hand te graven. Ook dit kanaal was al snel te klein voor de groeiende scheepvaart. Plannen voor verbreding, verdieping en verlenging van het kanaal ontstonden al in 1931, maar werden door de crisisjaren en de tweede Wereldoorlog pas begin jaren 50 uitgevoerd. Sindsdien heet het kanaal Amsterdam-Rijnkanaal. Dit 100 meter brede kanaal verbindt de Amsterdamse haven met het Duitse Ruhrgebied. Het is het drukst bevaren kanaal ter wereld en speelt ook een belangrijke rol in de waterhuishouding in West Nederland.

U volgt het fietspad en slaat na 850 meter rechtsaf de Spoorlaan in. Vanaf nu kunt u de markering van het Vredelantsepad volgen.

2) Spoorlaan

De Spoorlaan werd begin 19de eeuw op particulier initiatief aangelegd om de afstand tussen Vreeland en Loenersloot (waar de trekschuit stopte) te verkorten. Het pad kreeg de naam 'Vreelandsche Laan'. Aan beide uiteinden werd bij twee herbergen tol geheven om aanleg en onderhoud te financieren. In Vreeland was dat bij herberg De Roskam; nu is dat restaurant De Nederlanden. In 1843 werd het pad doorsneden door de aanleg van de spoorlijn Amsterdam-Utrecht. Het werd toen de toegangsweg naar station Vreeland-Loenen. Vandaar de naam 'Spoorlaan', die bleef bestaan ondanks de sloop van het station in 1953. In 1892 werd het pad nogmaals doorsneden, nu door het Merwedekanaal dat hier, parallel aan het spoor, werd gegraven. Een nieuw tolhuis met tolhek werd toen gebouwd. U komt het halverwege het pad tegen. Men stopte met tol heffen in 1939. Toen werd de Provinciale weg parallel aan de Spoorlaan aangelegd en nam vrijwel niemand meer dit smalle en dure pad!

U volgt de Spoorlaan het dorp in en steekt de Vecht over via de Van Leerbrug.

3) Vreeland

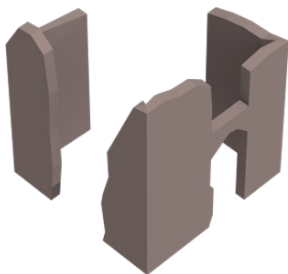
Vreeland is ontstaan bij het kasteel Vredeland, strategisch gelegen op de grens van Holland en Utrecht, in een scherpe bocht van de Vecht. Deze bocht is in de 15de eeuw afgesneden waardoor de Vecht die nu door het dorp stroomt ontstond. Het dorpje kreeg in 1265 stadsrechten. Alhoewel deze in de 16de eeuw zijn afgenomen, wordt in 2015 toch het 750-jarig bestaan van de 'stad' Vreeland gevierd. De Grote- of Sint Nicolaaskerk die boven het dorpje uittorent was oorspronkelijk de slotkapel. De huidige kerk dateert grotendeels uit de 14de eeuw. Door de vrij geïsoleerde ligging bleef het dorp klein en hield het zijn oorspronkelijke sfeer. De bevolking bestond hoofdzakelijk uit boeren, vissers,

turfstekers, wat middenstanders en enkele grootgrondbezitters. Pas met de aanleg van de Provinciale weg in 1939 en de A2 in 1954 verbeterde de bereikbaarheid. Vreeland telt momenteel 1540 inwoners.

Over de brug slaat u rechtsaf de Voorstraat in. Deze wordt Ruitersstraat. Op de kruising met de Lindengracht gaat u rechtdoor over het bruggetje het Boerenlaantje op. Op de kruising met de Raadhuisstraat gaat u even rechtsaf de Kleizuwe op en stopt bij de ingang naar het Sperwerveld.

4) Kasteel Vredeland

Adres: Sperwerveld, Kleizuwe t.o. 101, Vreeland

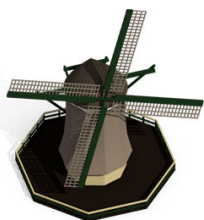
Waar nu een leeg voetbalveld te zien is, is in 1252 door de Utrechtse bisschop Hendrik van Vianden het kasteel Vredeland gebouwd om de 'vrede' te bewaren tussen het bisdom Utrecht en het graafschap Holland. Het kasteel is in 1529 afgebroken door Karel V toen het zijn verdedigingsfunctie verloren had. De fundamenten liggen nog enkele decimeters diep onder het gras verborgen. Achterin het veld ligt een betonnen groepsschuilplaats, bedekt door bomen. Hiervan zijn er vele te vinden langs de Vecht. De rivier vormde namelijk voor een groot deel de 'ruggengraat' van de Hollandse Waterlinie, die van Muiden tot de

Biesbosch liep. Door met sluisjes in tijden van oorlogsdreiging water vanuit de rivier de omliggende landen in te laten stromen, werden deze ontoegankelijk voor de vijand. Kwetsbare, hoger gelegen plekken werden verdedigd met forten of batterijen. Overal in de omgeving van de Vecht, zoals ook op dit veld, werden begin 20ste eeuw betonnen schuilplaatsen gebouwd.

U loopt terug naar de Raadhuisstraat en slaat meteen rechts het wandelpad 'Jubileumlaantje' op. Aan het einde rechtsaf en na 90 meter linksaf het jaagpad langs de Vecht op. Steek de Van Leerbrug weer over en sla rechtsaf, de Boterweg op. Deze gaat over in de Nigtevechtseweg. Na 175 m. ziet u rechts korenmolens De Ruiters.

5) Korenmolen De Ruiters

Adres: Nigtevechtseweg 24, 3633 XP Vreeland

Al in 1636 stond er een molen op deze plek. Een latere molen brandde in 1911 af. Ter vervanging werd een tweedehands poldermolen gekocht in Barsingerhorn (NH). Van de houten onderdelen werd een vlot gemaakt waarop de overige delen geplaatst werden, zodat de molen 'op eigen kracht' over het water naar Vreeland werd getransporteerd. Hier werd hij weer opgebouwd en aangepast om koren te malen. Het geheel werd op een stenen, achtkantige onderbouw gezet. Zo stond de molen hoger en had minder last van

windvang door hoge bomen in de omgeving. In de 20ste eeuw was de molen drie generaties eigendom van de firma Schuurman, handel in veevoerders, granen en meel. Deze werden opgeslagen in schuren rondom de molen. De schuren zijn in 2000 afgebroken en in dezelfde stijl als woonhuis weer opgebouwd. Elke zaterdag van 10 tot 16 uur is de molen open en verkopen de vrijwillige molenaars vele soorten meelproducten.

U vervolgt de Nigtevechtseweg.

5) Breevecht en Welgelegen: verdwenen buitenplaatsen

Adres: Nigtevechtseweg 33, 3633 XR Vreeland

Aan uw linkerhand passeert u boerderij Breevecht, een overblijfsel van de gelijknamige buitenplaats die hier ooit stond. De toegangshekken en twee oude kastanjabomen herinneren nog aan de oorspronkelijke buitenplaats. Het grondgebied liep tot de Angstel, die 3 km. westwaarts loopt. In 1891 werden buitenplaats en park ontmanteld. Van de restanten werd een boerderij gebouwd.

Naast Breevecht lag de nog veel grotere buitenplaats Welgelegen uit 1726, ontstaan uit een oudere boerderij. In 1782 kocht Jan van der Tuuk de buitenplaats en maakte deze tot de grootste van de Vechtstreek (140 ha). Hij kocht zelfs landerijen aan de overkant van de rivier: vrijwel de hele Dorssewaardpolder werd door hem ingericht als landschapspark. De rechte ontginningsloten werd omgegraven tot gebogen lijnen, typerend voor de Engelse landschapsstijl die toen in de mode was. In de weilanden waar u doorheen loopt ziet u overal nog van die gebogen sloten als herinnering aan het grootse park, dat tot 1857 bestaan heeft.

Ter hoogte van Welgelegen kunt u de route verkorten met 3,5 kilometer door het pad linksaf door de weilanden te volgen. Hier zijn nog waterpartijen en kleine bosjes zichtbaar die herinneren aan het schitterende park van buitenplaats Welgelegen.

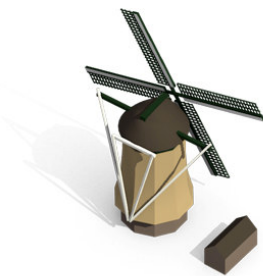
Kiest u voor de lange route (11,5 km) vervolgt dan de Nigtevechtseweg. Na woonboot nr 182, vlak voor een scherpe bocht, ziet u rechts De Nes.

7) De Nes

U ziet hier een open plas met her en der groepjes bomen in het water. Deze bomen geven de randen aan van een 50 ha groot eiland dat hier ooit lag. In 1629 werd de scherpe bocht die de Vecht hier maakte afgesneden bij de aanleg van het jaagpad op de oostelijke oever. Het land dat binnen die bocht lag, Nes geheten, werd nu een eiland. Dit werd in 1633 gekocht door de Amsterdamse koopman Pieter Reaal. Zijn kleinzoon liet er in 1687 een grote buitenplaats op bouwen met fraai aangelegd park. Dit huis werd in 1830 gesloopt, waarna er in 1837 een papierfabriek verrees die al na zeven jaar failliet ging. In 1934 werd De Nes gekocht door de Amsterdamse Ballast Maatschappij die hier zand wegzoog o.a. voor de bouw van de Kruppfabriek in Duitsland. Het eiland zakte zo langzaam het water in. Natuurmonumenten is nu eigenaar van het terrein, dat een broedplaats voor vele vogels is.

U vervolgt de Nigtevechtseweg. Links ligt een bijzondere 17de eeuwse krukhuisboerderij, Altoos Dankbaar. Bij kaas- en ijsboerderij De Willigen gaat u linksaf het pad op en volgt de bordjes 'Klompepad' tot aan het Amsterdam-Rijnkanaal. De weidsheid van de weilanden geven een geheel andere beleving van de omgeving dan het beschutte gebied langs de rivier.

8) Hoekerland

U loopt nu door de Hoekerpolder. Deze werd bemalen door de molen die u rechts in de verte ziet, de Hoekermolen. Een elektrisch gemaal heeft de functie van de molen overgenomen, maar deze is nog wel als reservegemaal in te zetten. Midden in het land staat een stolpboerderij. Deze typisch Noord-Hollandse bouwvorm komt nergens in de Vechtstreek voor, alleen in Vreeland. Dit komt omdat zich hier eind 19de eeuw enkele boerenfamilies uit West-Friesland vestigden en de voor hun zo vertrouwde bouwwijze voortzetten. Van de oorspronkelijk zeven stolpboerderijen in deze buurt zijn er nog drie over, waaronder deze. Onderweg loopt u door een bosje dat midden in de weilanden ligt. Dit is een restant van een geriefbosje. Deze geriefbosjes (letterlijk: gebruiks-bosjes) bestonden uit knobomen en kwamen veel voor in het boerenland. Het snelgroeiend hout werd gekapt en gebruikt als brandhout of om klompen, bezems of ander gereedschap van te maken.

U loopt langs de fruitboomgaarden van Droogenbroek. Bij het Amsterdam-Rijnkanaal aangekomen slaat u linksaf en vervolgt de weg totdat u weer bij het startpunt bent.